

miejsowość i data

Sądu Rejonowy w

Wydział

adres

sąd właściwy dla siedziby pozwanego;

powód:.....

imię i nazwisko studenta, adres zamieszkania, PESEL

pozwany: Rektor

nazwa i adres uczelni

wartość przedmiotu sporu: (kwota równa opłacie za egzamin dyplomowy)

Pozew o zwrot nienależnie pobranej opłaty za egzamin dyplomowy

W imieniu własnym wnoszę o:

1.zasądzenie od pozwanego kwoty (wysokość nienależnie pobranej opłaty)

tytułem zwrotu nienależnie pobranych opłat za egzamin dyplomowy wraz z ustawowymi odsetkami od dnia (data uiszczeni opłaty)

2.zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm, - to jeśli w postępowaniu będzie reprezentował pozwanego prawnik

Ponadto wnoszę o:

4.przeprowadzenie rozprawy także pod nieobecność powoda i/lub pozwanego;

UZASADNIENIE

W dniu (data podpisania umowy z uczelnią, o ile umowa została zawarta) zawarłem/zawarłam umowę z pozwanym (nazwa uczelni) o świadczenie usług edukacyjnych.

dowód: kserokopia umowy o świadczenie usług edukacyjnych

Zawarcie umowy związane było z podjęciem przeze mnie studiów w (nazwa uczelni) na kierunku (nazwa kierunku studiów), na który zostałam/zostałem przyjęty na podstawie decyzji z dnia (numer, data wydania decyzji oraz nazwa organu wydającego – wynika to z decyzji o przyjęciu na studia) oraz wykonaniem przez uczelnię dyspozycji art. 160 ust. 3 ustawy z 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U.2012.572 j.t.; dalej UPSW).

dowód: kserokopia decyzji o przyjęciu na studia

Zgodnie z art. 99a UPSW, który wszedł w życie 1 stycznia 2012 r.: „***Uczelnia nie pobiera opłat za rejestrację na kolejny semestr lub rok studiów, egzaminy, w tym egzamin poprawkowy, egzamin komisyjny, egzamin dyplomowy, wydanie dziennika praktyk zawodowych, złożenie i ocenę pracy dyplomowej oraz wydanie suplementu do dyplomu.***”

Pomimo istnienia ustawowego zakazu pobierania opłat za egzamin dyplomy pozwany pobrał ode mnie taką opłatę w dniu (data uiszczenia opłaty) pod „groźbą” skreślenia z listy studentów i niedopuszczenia od egzaminu dyplomowego.

dowód: kserokopia potwierdzenie uiszczenia opłaty za egzamin dyplomowy

W tym miejscu należy wskazać, iż pomimo istnienia przepisu umowy o świadczenie usług edukacyjnych, który nakładał na mnie obowiązek uiszczenia opłaty za egzamin dyplomowy, pobranie ww. opłaty po 1 stycznia 2012 r. było działaniem bezprawnym i bezpodstawnym. Przepisy UPSW mają charakter przepisów jednostronnie bezwzględnie obowiązujących i o ile ustawodawca pozostawił stronom możliwość dookreślenia stosunku prawnego łączącego studenta z uczelnią o tyle nie pozostawił tym podmiotom całkowitej dowolności w tym przedmiocie. Ustawodawca chcąc zapewnić ochronę potencjalnie słabszej strony tego stosunku prawnego wprowadził właśnie szereg przepisów semiimperatywnych. Strony tego stosunku mogą dookreślać go wedle własnych ustaleń przy zachowaniu minimum ochrony interesów strony „słabszej” - studenta. Art. 99a jest jednym z takich przepisów gwarantując ochronę praw studentów w sytuacji pobierania niektórych opłat, w tym opłaty za egzamin dyplomowy. Należy podkreślić, iż egzamin dyplomowy jest integralną częścią toku studiów, a jego zaliczenie warunkuje ukończenie studiów. W związku z tym (co wielokrotnie podkreślał w swoich wystąpieniach Rzecznik Praw Studenta) nie można domagać się innych niż czesne, opłat za czynności związane z weryfikowaniem wiedzy, umiejętności i kompetencji studenta. Stanowisko to zostało uwzględnione w nowelizacji UPSW poprzez dodanie przedmiotowego art. 99a, który wszedł w życie 1 stycznia 2012 r. Od tej daty uczelnie wyższe nie mogą pobierać opłat za wymienione w nim czynności, niezależnie od szczegółowych postanowień umowy zawartej ze studentem i daty jej zawarcia. **Jednocześnie należy podkreślić, iż dla zastosowanie ww. przepisu nie ma znaczenia sama nazwa opłaty, a jej charakter. Dlatego też opłatę określoną jako „opłata (należy podać nazwę opłaty)” należy uznać za opłatę za egzamin dyplomowy, o czym świadczy po pierwsze jej charakter po drugie momentu „wprowadzenia” (po 1 stycznia 2012 r. – co miało na celu obejście zakazu z art. 99a UPSW). – ten fragment zostawiamy i uzupełniamy jeśli uczelnia pobrała opłatę inaczej nazwaną niż opłata za egzamin dyplomowy.**

W tym miejscu z ostrożności procesowej warto również wskazać, iż przedmiotowa umowa (poprzez odesłanie do zewnętrznego aktu prawnego określającego wysokość poszczególnych opłat, a przez to możliwość jednostronnej zmiany jej najważniejszych postanowień) zawiera niedozwolone klauzule umowne, o których mowa w art. 385¹ KC. Podobne sformułowania umowne zostały wpisane do rejestru klauzul niedozwolonych Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (np. poz. 642, poz. 59, poz. 802). – ten fragment zostawiamy jeśli umowa w treści nie wymienia tej opłaty i jej wysokości, a jedynie odsyła do jakiego zewnętrznego aktu prawnego.

Należy również wskazać, iż gdyby ustawodawca dopuścił wyjątki od zastosowanie art. 99a UPSW w odniesieniu do osób, które podpisały umowę z uczelnią przed jego wejściem w życie lub nawet przed wejściem w życie nowelizacji UPSW (przed 1.10.2011 r.) zamiar taki wyraziłby w sposób bezpośredni. Tym czasem zgodnie z art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U.2011.84.455; dalej: ustawa nowelizująca):

„2. Studenci przyjęci na studia przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy oraz w roku akademickim 2011/2012:

1 studiujący bez opłat za kształcenie na więcej niż jednym kierunku studiów nie wnoszą opłat, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 1a ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, do końca okresu studiów przewidzianego w programie i planie studiów;

*2) **wnoszący opłaty za kształcenie** wnoszą opłaty na dotychczasowych zasadach do końca okresu studiów przewidzianego w programie i planie studiów.”*

Jak wynika z opinii Rzecznika Praw Studenta (zaprezentowanej na stronie internetowej: <http://www.psrp.org.pl/sprawy-systemowe/reformy/1613-pobieranie-oplat-od-1-stycznia-jest-sprzeczne-z-prawem>) ”wykładnia językowa i systemowa art. 29 ust. 2 pkt. 2 ustawy nowelizującej prowadzi do jednoznacznego wniosku, iż nie odnosi się on w żaden sposób do art. 99a UPSW. Należy przede wszystkim zwrócić uwagę na użyte w art. 29 ust. 2 pkt. 2 sformułowanie „opłaty za kształcenie”. UPSW nie zawiera definicji legalnej tego pojęcia, nie mniej jednak z analizy innych jej przepisów (art. 98 ust. 1 pkt. 3, art. 99), które się nim posługują w oczywisty sposób wynika, iż opłaty za kształcenie to najogólniej rzecz ujmując opłaty za zajęcia dydaktyczne. Dokonując wykładni ww. przepisów jednoznacznie można stwierdzić, iż „kształcenie” jest jedną z „usług edukacyjnych”, jaką świadczą uczelnie. W związku z tym nie można pojęcia „opłaty za kształcenie” rozszerzać zaliczając do niego również inne opłaty, w tym m.in. wymienione w art. 99a UPSW. Usługi wymienione w art. 99a UPSW nie są „kształceniem” i w konsekwencji uczelnia nie może pobierać za nie opłat. Potwierdzają to również zasady techniki legislacyjnej – art. 29 ust. 2 pkt. 2 ustawy nowelizującej jest przepisem intertemporalnym odnoszącym się do kwestii odpłatności za drugi kierunek studiów stacjonarnych w uczelni publicznej i nie reguluje zakresu zastosowania art. 99a UPSW.”

Takie stanowisko reprezentuje też Rzecznik Praw Obywatelskich oraz Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (<http://www.nauka.gov.pl/index.php?id=2531>). Prof. dr hab. Magdalena Pyter w komentarzu do ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (wyd. CH Beck

2012).wskazuje również, że zakaz wynikaj¹cy z art. 99a UPSW stosuje się również do umów zawartych przed 1 stycznia 2012 r.

Należy w pełni zgodzić się z ww. twierdzeniami i wskazać, iż pomimo zaprezentowania ich uczelni wraz z wezwaniem do zaprzestania pobierania opłaty za egzamin dyplomowy jej uiszczenie zostało wymuszone pod „groźbą” skreślenie z listy studentów i niedopuszczenia do egzaminu dyplomowego. Pomimo wezwania uczelni, czyniącego zadość wymogom należytej staranności i próbie polubownego zakończenia sporu, do zwrotu tej opłaty nie nastąpiło to do dnia dzisiejszego.

dowód: kopia pisma z żądaniem zwrotu nienależnie pobranej opłaty oraz kopia dowodu jego nadania;

Z uwagi na powyższe wnoszę jak na wstępie.

Załączniki:

1. odpis pozwu;
2. kserokopia umowy o świadczenie usług edukacyjnych;
3. kserokopia decyzji o przyjęciu na studia;
4. kserokopia potwierdzenie uiszczenie opłaty za egzamin dyplomowy;
5. kopia pisma z żądaniem zwrotu nienależnie pobranej opłaty oraz kopia dowodu jego nadania;

imię i nazwisko

.....
podpis

Wzór został przygotowany dzięki Rzecznikowi Praw Studenta oraz Parlamentowi Studentów Rzeczypospolitej Polskiej.